

BARNAMORDSTATISTIK

från
FINLAND.

Sedan slutet af år 1881 har Birger Jarls gamla slott invid Tavastehus jemte de byggnader, som under tidernas lopp uppstått kring detta fäste, tjänat såsom förvaringsort för alla de kvinnor, hvilka blifvit af finska domstolar dömda för brott till tukthusstraff eller för lösdrifveri och lättsinnigt lefverne ålagts förrätta allmänt arbete. Dessa tvenne olika slag af fångar har man dock, så mycket lokala förhållanden och andra omständigheter det tillåtit, försökt hålla från hvarandra åtskilda, enär olika lagbestämningar måste följas vid behandlingen af straffångarne och af arbetsfångarne, i det nemligen Kejsrerliga förordningen af den 26. November 1866 angående verkställighet af frihetsstraff tillämpas på straffångarne, då deremot arbetsfångarne ännu äro underkastade de bestämningar, som finnas uttalade i Kejsrerliga reglementet för arbets- och korrektionsinrättningarna i Finland af den 17. December 1839. Straffångarnes antal utgjorde under år 1883 inalles 345 eller i medeltal 231 om dagen samt arbetsfångarnes hela antal åter 303 eller i dagligt medeltal 109.

Af de nämnda 345 straffångarne hade 234 eller i det närmaste 68 pct. begått barnamord eller dermed beslägtade förbrytelser.

I förhållande till folkmängden förekommer brottet oftast i sydvästra och mellersta delen af landet eller inom Åbo och Tavastehus län samt är åter mest sällsynt i sydöstra Finland eller Viborgs län. På landsbygden förekommer åter brottet mycket oftare än i städerna, hvilket framgår deraf att endast 16 af de under år 1883 å fängelset intagna barnamörderskorna voro hemma från stadskommuner.

Orsakerna till nyss antydda förhållanden måste man, speciellt hvad Viborgs län och östra Finland beträffar, söka deri, att qvinnan på dessa trakter vid mycket unga år, vanligen emellan 15 och 20 års ålder, träder i äktenskap samt att det allmänna rättsmedvetandet hos allmogen såsom någonting synnerligen nesligt hos qvinnan stämplar otukt och nedkomst med oäkta foster. Det finnes nemligen exempel uppå, att inom församlingar i denna landsdel icke något enda fall af oäkta barnsbörd på flere år för presterskapet blifvit anmäldt. Annat är deremot förhållandet i städerna, der osedligheten i allmänhet är ganska stor. Att brottet der åter icke oftare förekommer, beror otvifvelaktigt derpå, att nedkomst med ett oäkta foster icke anses för synnerligen skamligt samt att mödrarna med lätthet och mot en ringa betalning kunna få sina barn utackorderade hos personer, som sedermera i de flesta fall finna sin fördel uti att på allt sätt vanvärda barnen, ja ofta nog uppamma dem till brott och osedligt lefverne.

På landsbygderna i de tätare befolkade trakterna af Finland är barnamord, såsom redan framhållits, ett ofta förekommande brott, ehuru straffet derför är ganska strängt (ända till tio års tukthus). Den, som är förtrogen med förhållandena på landet, bör likväl icke så mycket förundra sig öfver att så är fallet. Ty vanligen inlogera de mindre bemedlade finske lägenhetsinnehafvarene sina tjänare, drängar och pigor uti samma stuga. Är lyckan god, få hans egna söner och döttrar plats uti samma stuga som tjänarene. Den ständiga beröringen under dagens arbete framkallar äfven ofta mellan de unga ömma förhållanden, som för de

qvinliga individerna medföra påföljder af den mest allvarssamma natur. Något lagligt äktenskap kan emellertid icke komma till stånd, emedan mannen ofta af ekonomiska omständigheter är förhindrad att äkta den qvinna, han lägrat. Har åter lägersmål egt rum emellan sonen till en besutten bonde och en tjenarinna, så sätta sig mannens föräldrar på grund af den stora rangskilnad, som bland den finska allmogen göres emellan besuttet och tjänande bondfolk, på det bestämdaste emot en sådan förening. Lika litet gifver en hemmansegare bifall till äktenskap emellan en dräng och sin dotter, äfven om dottern gifvit sin qvinliga ära till pris för denna förening. Blygsel drifver derföre ofta qvinnan att först fördölja sitt hafvandeskap och sedan begå barnamord.

Då emellertid endast 136 eller vidpass 52 pct. af hela antalet barnamörderskor afdagatagit sitt första i lönskaläge aflade foster och det väl om de flesta men icke om alla af dem kan sägas att blygsel utgjort motivet till brottet, så måste äfven andra orsaker sökas till detta brott. Ty af återstoden hafva nemligen 65, förrän de begått barnamord, framfödt ett, 21 hafva gifvit lifvet åt två, samt 8 åt tre eller flere oäkta barn. (Af de återstående fyra till ifrågavarande slag af förbryterskor räknade fångarne hafva två blifvit dömda för delaktighet i barnamord, en för att hafva afdagatagit sitt äkta barn samt en för åttafaldigt barnamord). Dessa sistnämndas qvinliga ära är redan förspild och de öka således icke i någon nämnvärd grad sin vanära, om de skänka lifvet åt flere oäkta barn. Hos denna kategori af barnmörderskor har man velat uppgifva fattigdom och farhågor för barnets framtida existens såsom verkande orsak till brottet. Och sannt är äfven att de flesta af dessa barnamörderskor befunnit sig i ytterst fattiga och beklagensvärda omständigheter, enär de ej haft att för sig och sina barn påräkna annan utkomst, än hvad en piglön eller inkomsten af tillfälligt arbete kunnat lemna, men ytterst få af de 234 barnamörderskor, ref. tillsport om orsaken till deras brott, hafva direkte velat uppgifva fattig-

domen såsom skäl till sin förtviflade handling, till hvilken ekonomiskt betryck det oaktadt måste anses hafva utgjort det rätta motivet.

Svaret på denna fråga utföll nemligen vanligtvis sålunda att fruktan för anförvandter eller husbondefolk dref den tillfrågade att begå brottet. Och öfver detta svar bör man ej så mycket förundra sig, ty sällan förekommer att ett husbondefolk med kärlek och ömhet skulle behandla sina tjenare eller försöka att med goda ord och lämpor tillrättavisa dem för deras felsteg, utan äro de vanliga korrektiven först hårda ord och förebräelser och sedan, om dessa icke medföra åsyftad verkan, skiljande från tjensten. Råkar en tjenarinna dessutom till den grad förgå sig att hon för en tid af sjukdom blifver ur stånd satt att sköta sina sysslor, drifves hon ofta utan nåd och förbarmande på porten. Ej underligt då, om en tjenarinna, som går hafvande med sitt foster, i det längsta söker dölja detta sitt tillstånd samt vid påkommande födslosmärtor i sökt enslighet framföder och afdagatager fostret för att, såsom bland barnamörderskor i Finland mycket ofta är fallet, omedelbart derefter åter vidtaga med sina göromål.

Påståendet att fruktan för anförvandters och husbondefolks vrede samt deraf beroende ekonomiskt obestånd utgör orsak till barnamord, synes vinna bekräftelse, om man tager i betraktande den ålder, vid hvilken ifrågavarande brott vanligen begås. Det för handen varande materialet lemna nemligen följande siffror:

	Vid 18 års ålder har brottet begåtts af	6
	- 19 - - - - -	10
	- 20 - - - - -	15
Emellan	20 och 25 - - - - -	83
—	25 - 30 - - - - -	60
—	30 - 35 - - - - -	31
—	35 - 40 - - - - -	18
	Öfver 40 - - - - -	11

Summa 234

Häraf framgår att mer än hälften af de till tukthusstraff dömda barnamörderskorna redan uppnått 25 års ålder, då de begått sina brott. De flesta af dem, som förut framfödt oäkta barn, höra äfven till dessa åldersklasser samt hafva vid tiden för brottets begående befunnit sig i annans tjänst. De hafva dessutom redan uppnått den ålder att de svårligen kunna anses hafva af lättsinne eller öfvervilning föranledts till sin lagstridiga handling, utan framträder brottet här vid lag såsom mer eller mindre öfverlagdt. I betraktande häraf kan man ej gerna antaga annat motiv för brottet än fruktan för att ådraga sig sitt husbondefolks misshag och af slik orsak gå förlustiga sin innehafda tjänst.

Å nästa sida stående tabell gifver vid handen att både gällande lag och dennas handhafvare i Finland med allvar och stränghet betrakta ifrågavarande brott.

Under år 1883 intogos inalles 63 för brott till tukthusstraff dömda fångar, deraf 31 voro dömda att undergå straff för barnamord eller dermed beslägtade förbrytelser.

Den 27 Maj 1883 inträffade Deras Majestätens ALEXANDER III's och MARIA FEODOROVNAS kröning i Moskva, i anledning af hvilken högtidlighet ett kejsarligt manifest och pardonsplakat utfärdades, som bestämde att alla för vissa slag af brott dömda fångar, hvilka utstått halfva straffet eller derutöfver, skola frigifvas. Detta pardonsplakat tillämpades på alla för barnamord dömda fångar, hvilka före plakatets utfärdande begått sina brott. Derigenom inträffade en stor minskning i fångantalet, enär ej mindre än 106 straffångar på grund af detta plakat på en gång frigåfvos.

Under år 1883 hafva ifrån straffanstalten afgått

a) efter till fullo utståndet straff 25, deraf för barnamord	13
b) på grund af pardonsplakatet	127, - - - 121
c) med döden	12, - - - 9
d) på grund af särskild benådning	1, - - -
e) på egen begäran deporterade till kolonierna i Sibirien.	4.

Summa 169, deraf för barnamord 143

Straffets längd i förhållande till brottet framgår af följande tabell:

Brottets beskaffenhet.	Lifstid	15 år	13	12	10	9	8	7	6	5	4	3	2 $\frac{1}{2}$	2	1 $\frac{3}{4}$	1 $\frac{1}{2}$	1	$\frac{1}{2}$	Summa.
Dråp å barn*).	1	1	n	2	2	n	2	n	n	n	n	1	n	n	n	n	n	n	8
8-faldigt barnamord . . .	n	n	1	n	n	n	n	n	n	n	n	n	n	n	n	n	n	n	1
Enkelt barnamord	n	n	n	n	9	2	51	70	41	9	5	n	n	n	n	n	n	n	187
Delaktighet i barnamord	n	n	n	n	1	n	n	1	n	n	n	n	n	n	n	n	n	n	2
Vållandet till sitt fosters död	n	n	n	n	n	n	n	n	n	n	n	11	1	14	1	3	2	2	34
Försök till barnamord . .	n	n	n	n	n	n	n	n	n	n	n	n	n	n	n	1	n	n	1
Summa	1	1	1	2	12	2	53	71	41	9	5	12	1	14	1	4	2	2	234

*) Härunder inbegriper finsk lag det brott, då en person afdagatager sitt (antingen äkta eller oäkta) barn, hvilket redan uppnått den ålder att det icke mera kan hänföras under benämningen foster. Barnet bör vara åtminstone å 7 dagar gammalt. Straffet, som finnes utsatt i 1 § 14 Kap. Missgerningsbalken af 1734 års lag, är: „miste högra hand, och halshugges, mannen varde steglad och qvinnan bränd å båle.“

Öfverrätts utslag i dessa mål skall alltid underställas pröfning af Regenten, som städse i slika fall begagnar sig af sin rätt att benåda. Deraf härleder sig äfven den stora olikheten i brottets bestraffning.

Vid årets slut kvarvoro i straffängelset inalles 176 fångar deraf 92 barnamörderskor. Endast 6 af dessa åtnjuta ingen lindring i sitt straff.

Under sin fängelsetid uppföra sig barnamörderskorna enligt regeln klanderfritt samt följa med ödmjukhet och undergifvenhet de i många afseenden ganska stränga fängelsereglerna.

Af 122 disciplinära bestraffningar, som under året ådömts santliga i fängelseanstalten intagna fångar, belöpte sig nemligen endast 10 på barnamörderskorna. För öfrigt äro de flitiga, händiga och pålitliga i sitt arbete, hvarföre befälet äfven helst utser fångar, hörande till denna kategori af brottslingar, till att utföra inom fängelset förekommande sysslor, der ett större mått af förtroende måste skänkas fången. På grund af dessa goda egenskaper har befälet också ansett sig kunna med skäl rekommendera barnamörderskor, som utstått sitt straff, till erhållande af tjänst hos enskilda personer. Åt sjuutton af de under året frigifna har det jemväl lyckats befälet bereda plats såsom tjänstehjon inom väl ansedda familjer i Tavastehus eller dess närmaste omnejd. *En* svek tyvärr förtroendet och afvek tjänsten efter att der hafva dröjt endast några dagar; men för öfrigt hafva alla, som tagit frigifna barnamörderskor i sin tjänst, uttryckt sin fulla tillfredsställelse med dem, dervid i främsta rummet såsom utmärkande förtjenster framhållande det ordningssinne och den obetingade lydnad, de i sin tjänst ådagalägga.

Återfall i föröfvande af barnamord är någonting i Finland mycket ovanligt, likasom det äfven sällan händer att en till tukthusstraff för barnamord dömd kvinna förut blifvit fäld till ansvar för andra förbrytelser. Likväl inträffade det med de år 1883 i fängelset intagna barnamörderskorna att tvenne af dem förut utstått straff för vållande till fosters död samt en för tvenne resor tjufnad.

Tavastehus Straffanstalt i Mars 1884.

A. W. BECKER.
Direktör.